

Den norske legeforenings fond for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet

Strateginotat 2009

Fondsutvalgets strategi for tildelinger og videreutvikling av Den norske legeforenings fond for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet

Den norske legeforenings fond for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet ble opprettet 17.6. 2008 ved en sammenslåing av Den norske legeforenings fond for kvalitetssikring av legetjenester utenfor sykehus (opprettet 1. juli 1991) og Den norske legeforenings fond for standardisering og kvalitetssikring i spesialisthelsetjenesten (opprettet 1. juli 1992) etter avtaler mellom Staten, Kommunenes Sentralforbund og Den norske legeforening.

Avsetninger til fondet skjer i henhold til Avtale mellom staten ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet, KS og de regionale helseforetakene på den ene side, og Den norske legeforening på den andre siden, om økonomiske vilkår for allmennleger med kommunal fastlegeavtale (normaltariffen) og spesialister med avtalepraksis (statsavtalen). Drift av fondet forutsetter årlige tilførsler.

1. Prinsipper for tildeling av fondsmidler

Fondet skal bidra til systematisk arbeid for å sikre høy medisinsk kvalitet og pasientsikkerhet i helsetjenesten. Fondsutvalget vil, slik det fremgår av vedtektenes punkt 3, gi bevilgninger til norske helseinstitusjoner og enkeltleger til hel eller delvis dekning av utgifter forbundet med:

- a) Utredning, utvikling, igangsetting og evaluering av metoder for kvalitetsvurdering, kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet i den daglige drift.
- b) Kompetanseheving innenfor forbedringskunnskap, herunder ledelse, system- og prosessveiledning.
- c) Utprøving og forbedring av metoder og teknikker i konsultasjonen, veiledning av og samarbeid med andre grupper, helseopplysning m.v.
- d) Utprøving og forbedring av metoder for læring og vedlikehold av praktiske ferdigheter.
- e) Utarbeiding av veiledere innenfor det medisinske fagområdet.
- f) Prosjekter initiert av Legeforeningens organisasjonsledd som skal bedre kvalitet og pasientsikkerhet i de medisinske tjenestene.

Fondsutvalget foretar tildelinger etter innstilling fra Legeforeningens sekretariat. Ved vurdering av søknaden legges det særlig vekt på at:

- prosjektet er i samsvar med fondets vedtekter og satsningsområder
- prosjektet har et klart forbedringsaspekt og således kan skilles fra et tradisjonelt forskningsprosjekt
- prosjektet har allmenn nytteverdi og fører til erfaringer som kan formidles og tas i bruk av andre
- prosjektet medfører metodeutvikling eller oppstart av ny aktivitet – det gis vanligvis ikke støtte til drift
- prosjektet medfører utløsning av midler fra andre finansieringskilder
- prosjektet er forankret i ledelseslinjen

2. Satsningsområder

Fondets vedtekter er vide, og Fondsutvalget ser nødvendigheten av å styre søknadene slik at de begrensede midlene blir brukt på en mest mulig effektiv måte.

Bevilgningene bør etter fondsutvalgets mening konsentrere seg om få områder og videreføre allerede igangsatte satsningsområder, samtidig vil det være viktig å prioritere pasientsikkerhet og prosjekter som utvikler og igangsetter metoder og dokumenterer kvalitetsforbedringer i praktisk medisin og kommer pasientene til gode.

Satsningsområder bør derfor etter fondsutvalget mening være:

- Utvikling av metoder for dokumentering av kvalitetsforbedring
- Prosjekter som fremmer pasientsikkerhet
- Prosjekter initiert av Legeforeningens organisasjonsledd
- Prosjekter basert på anbefalingene i ”...og bedre skal det bli!”(Shdir 2005)
- Prosjekter med utgangspunkt i samhandlingsreformen "Rett behandling - på rett sted - til rett tid"
- Utvikling av metoder for dokumentering av kvalitetsforbedring

Arbeidet som fondene har finansiert har i stor grad vært prosjekter hvor utarbeidelse av rutiner, prosedyrer og i noen grad kriterier og indikatorer har stått sentralt. Fondsutvalget vil i fremtiden i enda større grad prioritere prosjekter som utvikler metoder og dokumenterer kvalitetsforbedring, og som har ledelsesmessig forankring.

Fondsutvalgene har tidligere støttet såkalte gjennombruddsprojekter og vil videreføre gjennombruddsprojekter og igangsette nye med tanke på ytterligere utvikling av metoden. Det forutsettes god forankring i linjeledelsen der gjennombruddsprosjektene skal gjennomføres. Samtidig ønsker utvalget å bygge opp kompetanse om forbedringsmetoder innen helsetjenesten.

Prosjekter som fremmer pasientsikkerhet

Fondsutvalget ser behovet for et systematisk arbeide med metoder som bedrer pasientsikkerheten innen helsetjenesten. Dette arbeidet må ikke bare bygge på avviksrapportering, men også se på kontinuerlig forbedring av prosedyrer og rutiner. Organiseringen av tjenestene og ledelse vil stå sentralt i denne satsningen.

Fondsutvalget vil holde seg orientert om arbeidet i Legeforeningens pasientsikkerhetsutvalg.

Prosjekter initiert av Legeforeningens organisasjonsledd

Bevilgninger til prosjekter i regi av fagmedisinske foreninger og andre organisasjonsledd utløser en stor ubetalt innsats av medlemmene. Den satsning fondsutvalgene til nå har hatt vedrørende disse foreningene synes riktig. Fondsutvalget vil videreføre ordningen med et mindre beløp til kvalitetsarbeide i den enkelte fagmedisinske-/spesialforening.

Prosjekter basert på anbefalingene i ”...og bedre skal det bli!” (Shdir 2005)

Anbefalingene skal legges til grunn ved prioritering av fremtidige søknader. Rapporten bygger på følgende strategier:

- styrke brukeren
- styrke utøveren
- forbedre ledelse og organisasjon
- styrke forbedringskunnskapens plass i utdanningene
- følge med i og evaluere tjenestene

Prosjekter med utgangspunkt i samhandlingsreformen "Rett behandling - på rett sted - til rett tid"

Dagens og framtidens helse- og omsorgsutfordringer står i fokus i denne stortingsmeldingen. Hovedutfordringene er knyttet både til et pasientperspektiv og et samfunnsøkonomisk perspektiv. Stortingsmeldingen bygger på at bedre samhandling bør være et av helse- og omsorgssektorens viktigste utviklingsområder framover. Fondsutvalget vil derfor spesielt støtte prosjekter som bedrer samhandlingen mellom primær- og spesialisthelsetjenesten. I den forbindelse nevnes prosjekter som involverer praksiskonsulent (PKO) ordningen.

3. Formidling av erfaringer og resultater

Fondsutvalget har lagt vekt på informasjon vedrørende virksomheten og vil videreføre følgende tiltak med tanke på formidling av erfaringer og resultater:

Prosjektoversikt – Sekretariatet utarbeider oversikt over prosjekter som mottar støtte fra fondet. Med regelmessige mellomrom vil en på Legeforeningens hjemmesider og gjennom andre aktuelle kanaler, distribuere oversikt over igangværende prosjekter med relevante opplysninger vedrørende prosjektene.

Sluttrapport – Alle prosjekter skal utarbeide en sluttrapport med standardisert informasjon. Fondsutvalget vil behandle sluttrapportene og ta stilling til hvordan denne og annen dokumentasjon skal brukes i informasjonsarbeidet.

Artikkel i tidsskrifter – Fondsutvalget vil medvirke til at flest mulig av prosjektene blir publisert i form av artikler i Tidsskrift for Den norske legeforening og/eller i andre anerkjente tidsskrift.

Internett – Fondets årsmelding legges på Legeforeningens nettsider. Informasjonen skal videreutvikles slik at den gir en best mulig oversikt over prosjekter det er bevilget midler til. Fondsutvalget vil videreføre tiltak med tanke på formidling av erfaringer og resultater, dette kan blant annet være prosjektoversikt, sluttrapport, artikkel i tidsskrifter, skriftserie og årsmelding.

Skriftserie for leger: Utdanning og kvalitetsutvikling vil bli videreutviklet og fondsutvalget vil årlig avsette midler til publisering i skriftserien. Rapporter og prosedyrebøker får en naturlig og bred spredning ved denne skriftserien som i tillegg også publiseres på Legeforeningens nettside.

Kvalitetspris: Fondet vil fortsatt finansiere en Kvalitetspris i spesialist- og en i allmennhelsetjenesten som inspirasjon til å starte og gjennomføre prosjekter.

Ved tilføring av nye midler til fondet vil Fondsutvalget videreføre arbeidet slik det er redegjort for i dette strateginotat.

4. Evaluering og oppfølging av prosjekter

Sekretariatet har den løpende oppfølging av pågående prosjektene. Det er utarbeidet standardiserte rapporterings- og purrerutiner. Fondsutvalget får generelle tilbakemeldinger om fremdriften og får seg forelagt større avvik og spørsmål om omdisponering av midler.